

ZÁLEŽÍ NA PODÍLU PŘEDNÍHO ZRNA?

Ladislava PRAMUKOVÁ

Selgen, a. s.

Úvod

Určitě záleží! Odrůda Spitfire byla zaregistrována v roce 2018 a za 3 roky již vystoupala na množitelskou plochu 481 ha. Tím aktuálně zaujímá podíl na trhu 4,65 %. Je to prostě letec! Kombinací agrotechnických vlastností, mimo jiné také vysokým podílem předního zrna, a sladovnickou jakostí, si získala pozornost pěstitelů, sladoven i pivovarníků.

Výsledky zkoušek

ÚKZÚZ hodnotí Spitfire jako ranou až středně ranou odrůdu s výběrovou sladovnickou jakostí. Zvláště vyzdvihuje vysoký podíl předního zrna, který se nyní v praxi pohybuje na úrovni 93 %. Ve státních odrůdových zkouškách 2015-2018 dosáhl hodnoty 95 %. Rozdíl je daný klimatickými podmínkami různých ročníků i umístěním lokalit. Hodnota je nejvyšší jak z doporučených odrůd, tak i nově registrovaných. Je tudíž jistota, že při sklizni budou nejenom velmi pěkné výnosy, ale i celková výtěžnost zrn bude větší. Toto ocení nejen pěstitel, ale i zpracovatelský průmysl-sladovní.

Hodnocení Spitfire v ÚKZÚZ – SDO 2020 (roky 2016 – 2019). „Přednosti: vysoký výnos předního zrna v obou variantách pěstování v kukuřičné a vysoký výnos předního zrna v ošetřené variantě v řepařské a obilnářské výrobní oblasti. Výrazná pěstitelská rizika nemá.“

Tabulka 1. Výnos předního zrna Spitfire v ošetřené variantě (síta nad 2,5 mm), ÚKZÚZ SDO 2020 (průměr let 2016-2019)

Výrobní oblast	Výnos t/ha	% na výnos std. odrůd
KVO	4,85	120
ŘVO	6,93	109
OVO	7,95	122
BVO	7,15	117

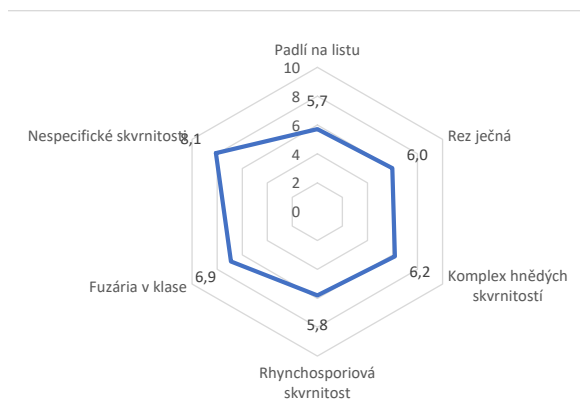
Základy pěstování

Agrotechnické doporučení není zásadně odlišné od ostatních odrůd. Je potřeba ale zdůraznit několik doporučení. Se setím můžeme začít na přelomu měsíců únor/březen s výsevkem 3,5 MKS/ha a končíme s výsevkem 4,4 MKS/ha v dubnu. Počet produktivních stébel se pohybuje kolem 750 klasů/m². Jak se říká mezi pěstiteli „Padlí je kosmetická vada“. Odrůda není nositelem genu Mlo (gen rezistence proti padlí travnímu *Blumeria graminis* f. sp. *hordei*), avšak na trhu jsou dostupná velmi výkonná mořidla registrovaná na zmíněnou chorobu. Ta tento nedostatek odstraní. Navíc jsou registrována i na další choroby a tím odpadá potřeba fungicidního ošetření v raných fázích růstu. Morforegulátorem ošetřujeme dvoufázově, je doporučeno

K pořádnému „entrée“ patří i příběh. Spitfire není výmysl, Spitfire je realita. Jednomístné bojové letouny svedly bitvu o Británii také s našimi piloty. Proto na počest našim hrdinům jsme tuto odrůdu registrovali pod názvem Spitfire. Uvnitř silný jako motor Rolls-Royce s nádechem historie.

použit maximální povolené dávky přípravku. Délka rostlin je 69 cm. Velmi si ceníme odolnosti k fuzáriím v klase, hodnocené vysokou známkou 6,9 bodu. Ostatní choroby jsou na střední úrovni, řešitelné fungicidní ochranou.

Graf 1 – Odolnost Spitfire proti chorobám (ÚKZÚZ SDO 2020, roky 2016-2019)

Hodnocení sladovací zkoušky

Při kvalitativním hodnocení v mikrosladovací zkoušce v roce 2017 byla Spitfiru udělena známka 7,5; což je výběrová sladovnická jakost. Při 10,4 % dusiku dosáhl nejvyššího extraktu a to 84 %. Stal se tak nejlepším v konkurenci 10 hodnocených odrůd. Proteolytické, amylolytické i cytolytické rozluštění bylo vysoké. Kolbachovo číslo mělo hodnotu 51,1 %, diastatická mohutnost dosáhla hodnoty 364 jednotek WK. Odrůda dosáhla nejvyššího hodnocení v degradaci buněčných stěn - 97 %. Obsah beta glukánů byl pouze 64 mg/l. Dosažitelný stupeň prokvašení byl 83,2 %. Barva sladin byla čirá, nadprůměrně vysoká 3,2 jednotek EBC.

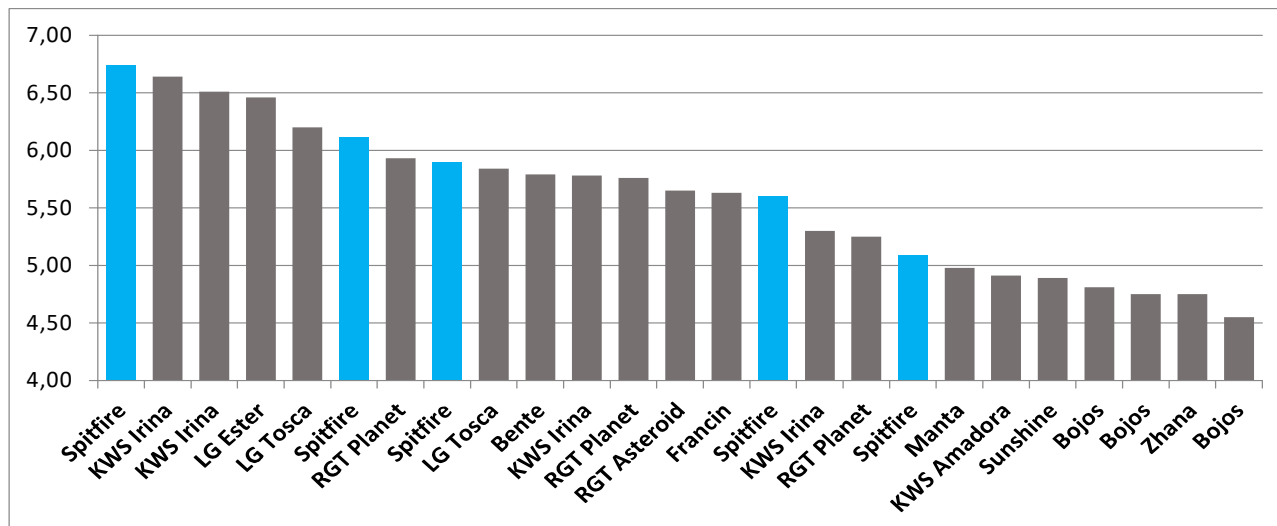
Průběh vegetačního období 2020

Rok byl velmi rozdílný v různých částech Moravy. Začátek jara byl všude velmi suchý, tudíž pěstitelé zvažovali, jakou dávku morforegulace aplikovat a v které vývojové fázi. Později však jednu část území trápily časté deště s větrem a polehlé porosty nejen

jarního ječmene. V druhé části se průběh počasí pohyboval na dlouholetém průměru. Ve VUKROM Kroměříž na pokusech „Soutěž technologií“ bylo období nadprůměrných srážek zvláště od poloviny do konce května. Odnože tam byly srovnány přípravkem Retacel Extra v dávce 0,6l/ha 23. 4. 2020. Ve fázi 31-32 BBCH se aplikoval přípravek Paket (trinexapac ethyl) v dávce 0,25 l/ha. V poslední fázi byl použit přípravek Cerone 480 CL v dávce 0,5 l 27. 5. 2020. Celá technologie i s přípravky je popsána na stránkách www.vukrom.cz

v sekci „Mezinárodní soutěž technologií Kroměříž 2020“. Díky genetice Spitfire a právně zvolené agrotechnice se společnosti Ditana, s. r. o. podařilo získat první místo v soutěži s výnosem 6,74 t/ha. Dále si Spitfire vedl velmi dobře i u dalších účastníků. Například Mendelova univerzita v Brně dosáhla výnosu 6,12 t/ha, Zetaspol, s. r. o. 5,9 t/ha, Corteva Agriscience, s. r. o. 5,6 t/ha a Agrotrial, s. r. o. 5,09 t/ha. Všem zúčastněným patří velké poděkování, že odrůdě věří.

Graf 2 – Mezinárodní soutěž pěstebních technologií obilnin Kroměříž 2020 - jarní ječmeny.
Výnos zrna při vlhkosti 14 % (průměr) t/ha

Výsledky z praxe

Společnost Agro Brno – Tuřany, a. s. letos zasetla Spitfire na 29 ha, sklídili 6,16 t/ha s obsahem dusíkatých látek 10 %. Ječmen byl vykoupen jako vhodný ke sladování společností Sladovny Soufflet ČR, a. s. Ve společnosti Agro Rozstání byl pěstován letos na zkoušku na 17 ha, kde dosáhl výnosu 5,51 t/ha, vyrovnal se tak průměru podniku. Zajímavé je, že z rozborů Soufflet vyplývá, že tento ječmen měl nejlepší hodnocení na přepad nad sítem 2,5 mm a to 96,2 %. V porovnání s ostatními plochami měl Spitfire vyrovnanější porost s dostatečným množstvím produkčních odnoží. Solidně se popasoval i se zdravotním stavem. Ke konci ztrácel listovou plochu, zřejmě vliv rozložení srážek v závěru vegetace, zhodnotil pěstování předseda pan Josef Jančík. Další pěstební lokalitou je Vatín (okres Žďár nad Sázavou), kde nám výsledky poskytl pan Jaroslav Hajátka. Na 29 ha dosáhl výnosu 7,20 t/ha s přepadem nad sítem 94,3 % bez čištění. Objemová hmotnost byla průměrně 62 kg/hl a obsah dusíku 9,9 %. Pan Jaroslav Hajátka je jeden z průkopníků pěstování Spitfiru, protože na této farmě byla odrůda poprvé umístěna již v roce 2018. Od té doby je z něho spokojený pěstitel naší odrůdy Spitfire. Další zajímavé výnosy v praxi:

Křižanov - 7,00 t/ha při N-látkách 11,8 %, Hodice – 7,00 t/ha a 10,7 % N-látek a v Beranově 6,00 t/ha při 12,1 % N-látek. Na jihovýchodě Moravy byl Spitfire pěstován již druhým rokem na 146 ha s výnosem 6,50 t/ha. Konkrétně v podniku Dolňácko a. s., kde pan agronom Josef Špaňhel objednal osivo na další rok na zhruba 135 ha. Toto hovoří za vše. Celá jejich letošní produkce ječmene byla odebrána ke sladování.

Historie a současnost

Stíhačka Spitfire je až do současné doby velmi populární mezi milovníky letectví a historie. Téměř 60 jich stále zůstává způsobilých k letu a další slouží jako exponáty v muzeích po celém světě. Doufám, že i Vy se stanete nadšenci Spitfire a budete jej pěstovat. Vzdáte hold nejen našim letcům, ale i našim šlechtitelům. Tato chloubka totiž pochází ze společnosti Selgen, a. s., šlechtitelské stanice Stupice. Autorem je Ing. Martin Kříž. Tak ať Vám roste! A pokud situace opět dovolí, třeba zase při teplém počasí posedíte na zahrádce a vychutnáte si dobře chlazené pivo, možná právě uvařené z odrůdy, kterou jste sami vypěstovali.

Kontaktní adresa

Ing. Ladislava Pramuková, Regionální zástupce Selgen, a. s.